

Ympäristölupalautakunta

Aika 25.08.2026 klo 17:00 -

Paikka Kaupungintalo, kokoushuone Pentti

Käsiteltävät asiat

37	Kokouksen järjestäytyminen	3
38	Ympäristölupalautakunta talouden seuranta heinäkuu 2026	4
39	Ympäristölupalautakunnan vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025	5
40	Ympäristölupalautakunnan alaisen toiminnan talousarvio vuodelle 2027 sekä taloussuunnitelma vuosille 2028 – 2029	7
41	Kanta- ja Päijät-Hämeen ilmanlaadun bioindikaattoritutkimus vuosina 2025–2026	13
42	Ympäristöluvan muutos; Forssan Ympäristöurakointi Oy, jätteen ammattimainen käsittely kiinteistöillä 61-14-531-5 ja 61-14-531-6	16
43	Viranhaltijapäätökset	17
44	Ilmoitusasiat; ympäristölupalautakunta 25.8.2026	18

Osallistujat

Läsnä	Kantanen Juha Jäderholm Tommi Mäkelä Lea Norri Teresa Tasala Kari	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen
Muut	Marjamäki Jari Demiri Luan Heinilä Antti Salminen-Åberg Niina Laaksonen Jukka Visti Hanna Lintonen Emmi	kh:n edustaja nuorisovaltuuston edustaja tekninen johtaja ympäristöpäällikkö johtava rakennustarkastaja pöytäkirjanpitäjä kh:n puheenjohtaja

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	3
------------------	-------------	--------	---

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

37

Kokouksen järjestäytyminen

104/00.02.07/2026

YMPLA 25.08.2026

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous on kutsuttu koolle hallintosäännön ja toimielimen päätöksen mukaisesti.

Toimielin on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt hän voi kutsua varajäsenenä kokoukseen.

Pöytäkirjantarkastajat

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla valittua jäsentä, jollei toimielin ole päättänyt sen tarkastamisesta muulla tavalla.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat jäsenet Tommi Jäderholm ja Lea Mäkelä.

Tämä pöytäkirja tarkastetaan 27.8.2026.

Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

Päätösehdotus

Ympäristölupautakunta

toteaa kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Tommi Jäderholmin ja Lea Mäkelän sekä käsittelee asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	4
------------------	-------------	--------	---

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

38

Ympäristölupautakunta talouden seuranta heinäkuu 2026

67/02.02.01/2026

YMPLA 25.08.2026

Ympäristölupautakunnan alaisen toiminnan käyttötalouden toteutuma tammi-heinäkuulta on liitteenä.

Esittelijä Tekninen johtaja

Päätösehdotus Ympäristölupautakunta

merkitsee tiedoksi liitteenä olevan lautakunnan alaisen toiminnan käyttötalouden toteutuman tammi - heinäkuulta 2026.

Päätös

Liitteet

- Liite_ympla_tuloslaskelma_heinäkuu_2026

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	5
------------------	-------------	--------	---

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

39

Ympäristölupautakunnan vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025

473/02.02.02/2025

YMPLA 25.08.2026

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg,
puh. 050 564 0009, niina.salminen@forssa.fi

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Valtuusto on hyväksynyt, että valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnin lisäksi tarkastuslautakunta tutustuu painopistejaotuksen mukaisesti kaupunkiorganisaation palvelutoimintaan pyrkien varmistamaan sen taloudellisuudesta, tehokkuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025 on annettu valtuustolle tiedoksi 15.6.2025 § 41. Valtuusto on pyytänyt kuntalain mukaisesti kaupunginhallitukselta lausuntoa toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 10.8.2025 § 192 päättänyt pyytää lautakunnilta ja konsernitoimijoilta vastineet arviointikertomuksesta 8.9.2026 mennessä.

Arviointikertomuksessa on annettu yhdyskuntalautakunnan aleiselle toiminnalle uusi suositus "Lautakunnan olisi kartoitettava missä määrin tarveharkintaisia toimintoja pitäisi lisätä, jotta kaupungin strategiset tavoitteet toteutuisivat paremmin."

Arviointikertomuksessa on myös kiinnitetty huomiota siihen, että toiminta on monimuotoista ja sellaisena vaikeasti mitattavaa. Kuitenkin mittaroinnin kehittäminen olisi tärkeää, jotta toiminnan vaikuttavuuden muutoksia voitaisiin paremmin seurata mm. kestävä kehityksen toiminnan mittaamista olisi syytä kehittää.

Arviointikertomus 2025 on oheismateriaalina.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	6
------------------	-------------	--------	---

Ympäristölupalautakunta	25.08.2026
-------------------------	------------

Päätösehdotus

Ympäristölupalautakunta

1. merkitsee tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2025 tiedoksi, sekä
2. antaa kaupunginhallitukselle lausuntonaan sille annetusta uudesta suosituksesta seuraavaa:

Ympäristölupalautakunta esittää vuoden 2027 talousarviossa, että palvelualalla kartoitetaan, miten toimintaa olisi mahdollista kehittää paremmin kaupungin strategisia tavoitteita noudattaen ja erityisesti ekologisen kestävyuden saavuttamiseksi. Fisun verkoston jäsenenä kaupungilla on mahdollisuus osallistua kuntien yhteishankkeisiin kuten nyt meneillään olevaan kiertotalousindeksin kehittämiseen.

Päätös

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	7
------------------	-------------	--------	---

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

40

Ympäristölupautakunnan alaisen toiminnan talousarvio vuodelle 2027 sekä taloussuunnitelma vuosille 2028 – 2029

322/02.02.00/2026

YMPLA 25.08.2026

Valmistelija

Tekninen johtaja Antti Heinilä, p. 050 3537 733,
antti.heinila@forssa.fi

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kuntastrategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta (KuntaL 14 §). Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Kunnallisessa liikelaitoksessa valmistelusta vastaa johtokunta (KuntaL 39 ja 67 §).

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen (KuntaL 110 §).

Vuonna 2022 päivitetty Järkivihreä Forssa – kestävä elinvoimaa kaupunkistrategia on kaupungin taloussuunnittelun ja ohjausjärjestelmän perusta. Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan kaupungin strategian mukaisia palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevia tavoitteita kaupungin eri palveluille, liikelaitoksille ja tytäryhteisöille. Strategian toteuttaminen ulottuu palveluyksikkö- ja henkilötasolle käyttösuunnitelmissa ja kehityskeskusteluissa.

Kuntatalouden tilanne ja näkymät

Valtionvarainministeriön kuntatalousohjelma toukokuulta 2026 arvioi kuntataloudessa olevan tuntuva sopeuttamistarve tulevina vuosina. Kuntatalouden menojen ennakoidaan kasvavan muun muassa palkkaratkaisujen vuoksi ja kasvukeskusten välttämättömien investointien vuoksi. Lisäksi työttömyysetuuksien rahoitusvastuu

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	8
------------------	-------------	--------	---

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

lisää menokehityksen epävarmuutta. Verotulojen kehityksen ennustetaan olevan kohtuullista, mutta valtionosuuksia rasittavat pysyvät ja määräaikaiset leikkaukset. palvelutarpeen väheneminen ei realisoitu menojen alenemisena, sillä palveluverkon ja henkilöstörakenteen sopeuttaminen vaativat enemmän aikaa. VM ennakoi, että kuntien toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena vuosien 2027–2030 ajan ja kuntien taloudellinen eriytyminen jatkuu.

Kuntien käyttötuloista noin 55 prosenttia muodostuu verotuloista. Sen vuoksi talouskasvu ja sen myötä kasvavat verokertymät ovat kunnille erittäin tärkeitä. Valtiovarainministeriön suhdanne-ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvaa vuosina 2027–2030 keskimäärin 1,5 prosentin vuosivauhtia, mutta työllisyys lisääntyy vaimeasti ja työttömyys pysyy korkealla tasolla. Tämän hetken ennusteet sisältävät paljon epävarmuutta, koska Hormuzinsalmen tilanteen vaikutukset maailmantalouteen ja inflaatioon ovat toistaiseksi varsin epäselviä.

VM:n koko kuntakenttää koskeva arvio osuu hyvin myös Forssan kaupungin tilanteeseen. Verotulojen ennakoidaan kehittyvän kohtuullisesti, mutta tilannetta hankaloittaa laskusuunnassa olevat valtionosuudet ja kasvavat kustannukset. Vuonna 2025 kaupunki teki vahvan tuloksen, mutta tulos perustui moniin sellaisiin tekijöihin, jotka eivät vaikuta enää suunnitelmakaudella. Seuraavaksi on kerrottu muutostekijöistä, joiden perusteella suunnitelmakauden tulokset heikentyvät.

Arvio kaupungin talouteen vaikuttavista seikoista

Kuntasektorin palkkakustannukset kasvavat noin 3,5–4,0 prosenttia vuodesta 2026 vuoteen 2027, kun asiaa tarkastellaan vuosikustannusten muutoksena. Vuoden 2027 aikana sopimuskorotukset ovat nimellisesti noin 2,8 prosenttia, mutta vuosikustannusten muutoksessa on huomioitava myös vuoden 2026 aikana tehdyt muutokset, jotka vaikuttavat täysimääräisesti vasta vuonna 2027. Kaupungin henkilöstökulut ovat vuonna 2026 noin 30 miljoonaa euroa, joten sopimuskorotusten myötä henkilöstökulut kasvavat hieman yli miljoonalla eurolla. Suunnitelmavuosien 2028 ja 2029 palkankorotuksista ei ole vielä varmaa tietoa, joten suunnittelun tulee perustua arvioihin. Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton arvioihin perustuen myös suunnitelmavuosien palkkojen ennustetaan kasvavan yli 3 prosentin vuosivauhtia. Kunta-alan sopimusratkaisu nostaa välillisesti myös palvelujen ostojen kustannuksia, koska hankintoja tehdään paljon työvoimavaltaisilta aloilta, kuten esimerkiksi aterial- ja puhtauspalveluista. Loimijoen Kuntapalvelut Oy on jo ennakoinut varsinkin ateriapalveluiden kustannusten nousevan merkittävästi vuodelle 2027.

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	9
------------------	-------------	--------	---

Ympäristölupalaakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

Valtionvarainministeriö ennustaa inflaation pysyttelevän noin kahden prosentin vuositasolla suunnitelmakauden ajan. Samalla on huomioitava, että VM:n ennuste perustuu oletukseen, että Lähi-idän kriisi ratkeaa suhteellisen nopeasti. Epäsuotuisammassa skenaariossa kriisi pitkittyy ja öljyn hinnan nousu rajoittaa talouskasvua ja samalla kiihdyttää inflaatiota.

Kuntaliiton veroennusteen mukaan kaupungin verotulot kasvavat 2,2 prosenttia vuonna 2027, mikä on noin 850 000 euroa.

Suunnitelmavuosien verokertymien ennustetaan kasvavan 2,7 ja 2,4 prosenttia.

Ensimmäisten ennakollisten valtionosuuslaskelmien mukaan kaupungin valtionosuudet laskevat noin 600 000 euroa vuodesta 2026, mutta laskelmassa ei ole huomioitu OKM:n valtionosuuksien muutosta. On varsin todennäköistä, että valtionosuudet laskevat enemmän, koska valmistavan opetuksen oppilasmäärät ovat laskeneet ja niillä on suora vaikutus valtionosuuksiin. Suunnittelun lähtökohtana voi pitää sitä, että verorahoitus ei kokonaisuudessaan muutu vuodesta 2026. Tällä oletuksella verotulot kasvavat saman verran, mitä valtionosuudet laskevat.

Väestörakenteen muutos

Syntyvyyden nopea lasku on yksi keskeisimmistä kuntataloutta muuttavista tekijöistä. Vaikutus on ristiriitainen, koska sekä tulo- että kustannuspaineet heikkenevät kokonaisuutena. Palvelutarve vähenee, mutta samaan aikaan oppilaskohtaiset yksikkökustannukset ovat vaarassa kasvaa, koska toimitilat ja resurssit eivät skaalaudu lineaarisesti kysynnän mukana. Valtionosuudet sen sijaan seuraavat väestöpohjaa ja palvelutarvetta. Asia koskee lähes kaikkia kuntia muutamia kasvukeskuksia lukuun ottamatta. Myös Forssan kaupungissa lasten määrä on selvässä laskussa ja sitä myöten sekä palvelutarve että valtionosuudet.

Asia on tiedostettu ja sen perusteella kaupungissa on laadittu perusopetuksen palveluverkkoselvitys, jonka keskeinen sisältö on, että tavoitteena tulisi olla perusopetuksen kehittämissuunnitelma, jossa määritellään tarkastelupisteet, jolloin lisäselvityksiä ja johtopäätöksiä tehdään. Tällainen suunnitelmallinen toimintamalli antaa mahdollisuuden palveluverkkoselvitystä valmistelleen työryhmän mukaan mahdollisuuden reagoida joustavasti palvelutarpeiden muutoksiin. Sivistyslautakunta on 12.5.2026 § 55 päättänyt esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että ne merkitsevät palveluverkkoselvityksen tiedoksi. Sivistyslautakunta päätti esittää myös, että 1.2.2028 mennessä palvelutarvetta vastaava esitys perusopetuksen palveluverkosta tuodaan valtuuston päätettäväksi.

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	10
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

Mikäli valtuusto hyväksyy palveluverkkoselvityksen, sillä on merkittävä vaikutus kaupungin talousarvioon ja taloussuunnitelmaan. Vaikka lasten määrän väheneminen on tunnistettu ja selvityksessä esitetään etenemistä vaiheittaisen kehittämissuunnitelman kautta, ratkaisu siirtää konkreettiset päätökset tulevaisuuteen. Tällainen toimintamalli varmistaa, että tärkeät rakenteisiin liittyvät päätökset tehdään perusteellisiin selvityksiin perustuen sekä talous että kuntalaisten etu huomioiden, mutta samanaikaisesti se rajoittaa lyhyen aikavälin talouden sopeuttamismahdollisuuksia.

Työllisyyden hoito

Työllisyyden hoidon kustannusten kaksi merkittävintä erää ovat TyöHämeelle maksettavat kuntaosuudet työllisyyden hoidon palveluista ja työttömyysetuuksien kuntaosuus. Näiden kahden erän lisäksi kaupunki voi järjestää omia työllisyyttä edistäviä palveluja. Kaksi ensimmäistä erää tulevat jossain määrin annettuina ja ovat vahvasti riippuvaisia työttömyyden määrästä, mikä tekee kokonaisuudesta herkästi vaihtelevan. Kaupunki voi lyhyellä tähtäimellä vaikuttaa eniten omien palvelujensa määrään.

TyöHämeen kuntamaksujen määräytymisperuste on muuttumassa vuoden 2027 alusta lukien. Aiemmin kuntien maksut perustuivat kuntien saamiin valtionosuuksiin, mutta jatkossa kuntien kustannukset määräytyvät yleiskustannusten osalta kunnan työttömyyden, 18–64-vuotiaiden asukasmäärän ja vieraskielisten lukumäärän suhteessa. Lisäksi hyvin karkeasti arvioituna puolet kuntamaksuista määräytyy aiheuttamisperiaatteen mukaan. Eli kukin kunta vastaa niistä kustannuksista, jotka voidaan suoraan kohdentaa jonkin kunnan aiheuttamaksi. Forssassa on tällä hetkellä työllisyysalueen suurin työttömyys ja palvelutarve on muita kuntia suurempi. Siitä seuraa, että rahoitusmallin muutos nostaa kaupungin työllisyysalueelle maksamia kuntamaksuja. Työllisyysalueen alustavan suunnitelman mukaan kaupungin maksut olisivat 2,06 miljoonaa euroa vuonna 2027, mikä tarkoittaisiin noin 0,2 miljoonan euron nousua vuodesta 2026.

Työttömyysetuuksien kuntaosuus oli 2,5 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja vuonna 2026 se tulee ennusteen mukaan olemaan noin 2,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2027 työttömyysetuuksien kuntaosuuteen liittyy epävarmuutta. Työllisyyttä tukevien toimenpiteiden onnistuminen ja yleinen suhdannekehitys ratkaisevat työttömyysetuuksien kuntaosuuden kehityksen. Kokonaisuutena työllisyyden hoidon kustannukset ovat kuitenkin nousemassa.

Kotouttamisen edistämiseen saatavat valtion korvaukset

Kotoutumisen edistäminen on kaupungin lakisääteinen tehtävä, johon valtio maksaa laskennallista korvausta kaupungissa asuvien maahan muuttaneiden perusteella. Kaupunki saa laskennallista korvausta kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentin mukaisista

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	11
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

henkilöistä ja sitä maksetaan yleensä kaksi vuotta. Vieraskielisten osuus Forssan väestöstä on kasvanut viime vuosina merkittävästi (vrt. 31.12.2025 yli 10 %). Suomen maahanmuuttopolitiikan kiristyessä kasvu tulee todennäköisesti pysähtymään jo kuluvana vuonna. Koska valtion maahan muuttaneiden kotoutumiseen kohdentamia korvauksia maksetaan kustakin kotoutujasta rajoitettu aika, korvaukset vähenevät merkittävästi suunnitelmakaudella - ellei paikkakunnalle tule uusia, korvauksen kriteerit täyttäviä maahanmuuttajia.

Vuonna 2025 kaupunki sai korvauksia kotouttamisen edistämiseen 1,7 miljoonaa euroa. Arvio vuoden 2026 korvauksista on 1,2 miljoonaa euroa. Kotouttamiskorvauksen piirissä olevien henkilöiden perusteella tehdyn arvion mukaan korvaukset ovat vain 0,4 miljoonaa euroa vuonna 2027 ja sen jälkeen ne tippuvat vielä pienemmiksi. Vaikka kyse on arvioista, on kotouttamisen edistämiseen saatavilla korvauksilla merkittävä vaikutus kaupungin talouteen suunnitelmakaudella.

Vesihelmen toiminta käynnistyy

Vesihelmen toiminta käynnistyy peruskorjauksen jälkeen ja Vesihelmen pääsymaksutulot ja käyttökustannukset normalisoituvat. Peruskorjauksen valmistuttua hankkeen mukaiset suunnitelmapoistot kasvattavat kaupungin poistojen tasoa arviolta hieman yli 0,5 milj. eurolla vuodessa.

Vesihuoltoliikelaitoksen mahdollisen yhtiöittämisen vaikutus

Vesihuollon peruspääoman tuloutus kaupunkiemolle päättyy, mikäli vesihuoltoliikelaitos päätetään yhtiöittää. Tuloutuksen suuruus on ollut noin 700 000 euroa vuosittain. Kaupunkikonsernia tarkastellessa asialla ei ole tulosvaikutusta.

Yhteenveto

Edellä kuvattujen muutostekijöiden perusteella kaupungin taloudellinen kehitys heikkenee suunnitelmakaudella merkittävästi. Mikäli palvelurakenne ja toiminnan laajuus säilyvät olennaisesti nykyisellään eikä sopeuttavia toimenpiteitä toteuteta, muodostuu kaupungin tulos selvästi alijäämäiseksi jo talousarviovuonna 2027 ja alijäämä syvenee suunnitelmavuosina. Talousarvion laadinnassa on tämän vuoksi kiinnitettävä erityistä huomiota toimintamenojen kasvuun ja rakenteellisiin ratkaisuihin.

Talousarvion laadintaprosessin eteneminen

Toimialat alkavat valmistella talousarviota saatuaan valmisteluperiaatteet ja -linjaukset. Liitteessä olevan aikataulun mukaan lautakunnat antavat ensimmäiset talousarvioesityksensä

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	12
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

4.9. mennessä. Kaupunginhallitus tekee esityksen talousarviosta valtuustolle 2.11. ja valtuusto päättää talousarviosta ja ensi vuoden veroprosenteista 9.11.

Valtuusto on hyväksynyt 15.6.2026 vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman laadinnalle seuraavat periaatteet ja linjaukset:

1. Talousarvion valmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota toimintamenojen kasvuun ja rakenteellisiin ratkaisuihin talouden tasapainottamiseksi siten, että suunnitelmakauden alijäämän kasvu voidaan estää.
2. Konserniyhtiöiltä edellytetään toimenpiteitä, jotka parantavat kaupunkikonsernin talouden tasapainoa.
3. Hyväksyi talousarvion laadintaprosessin ja aikataulun liitteen mukaisesti.

Ympäristölupautakunnan alaisen toiminnan talousarvio

Ympäristölupautakunnan alainen toiminta on lähes yksinomaan lakisääteistä viranomaistoimintaa, jonka toteuttamisessa noudatetaan neljän kunnan (Forssa, Humppila, Jokioinen ja Ypäjä) yhteistoimintasopimusta.

Ympäristölupautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028 – 2029 on liitteenä.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Ympäristölupautakunta hyväksyy omalta osaltaan liitteenä olevan ehdotuksen lautakunnan talousarvioksi vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2028 - 2029 sekä esittää sen edelleen kaupunginhallitukselle.

Päätös

Liitteet

- Liite_ympla talousarvioehdotus 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	13
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

41

Kanta- ja Päijät-Hämeen ilmanlaadun bioindikaattoritutkimus vuosina 2025–2026

86/11.03.00/2026

YMPLA 25.08.2026

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg,
puh. 050 564 0009, niina.salminen@forssa.fi

Ilman epäpuhtauksien vaikutusta ympäristöön on Kanta- ja Päijät-Hämeen alueella seurattu bioindikaattorien avulla 1980-luvulta lähtien. Vuonna 2025 toteutetussa selvityksessä tutkittiin, miten ilmaan tulevat päästöt ovat vaikuttaneet männyn runkojäkäliin, sammalten ja humusten alkuainepitoisuuksiin sekä humuksen kemiallisiin ominaisuuksiin.

Kanta- ja Päijät-Hämeessä toteutettu bioindikaattoritutkimus oli osa kuntien ja ilmapäästöjä aiheuttavien toimintojen lakisääteistä ympäristön tilan seuranta. Edellinen vastaava tutkimus tehtiin vuonna 2014. Tutkimusta koordinoi Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja vuoden 2026 alusta Lupa- ja valvontavirasto. Tutkimuksen toteutti Eurofins Ahma Oy ja sen rahoittivat pääosin Kanta- ja Päijät-Hämeen kunnat, maakuntaliitot ja lähes 60 alueella toimivaa, ilmapäästöjä aiheuttavaa laitosta.

Bioindikaattori on eliö, eliöyhteisö tai sen osa, joka ilmaisee ympäristön ja ekosysteemin tilaa ja niissä tapahtuvia muutoksia. Muutokset ilmenevät muun muassa bioindikaattorin rakenteessa, toiminnassa, kemiallisessa koostumuksessa tai alkuainepitoisuudessa.

Kanta- ja Päijät-Hämeen bioindikaattoritutkimuksessa käytettiin ilman epäpuhtauksien vaikutuksien ilmentäjinä männyllä kasvavia runkojäkäliä, sammalta ja humusta. Maastotutkimukset ja näytteenotot toteutettiin kesällä 2025 kaikkien Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen kuntien alueella, yhteensä 303 havaintoalalla. Forssan kaupungin alueella sijaitsi 11 tutkimusala, joista 4 sijaitsi taajama-alueilla ja loput 7 tausta-alueilla.

Tulosten perusteella ilmanlaadun bioindikaattorit viittaavat pääosin lievästi heikentyneeseen ympäristön tilaan etenkin taajama-alueilla. Jäkälälajisto oli keskimäärin köyhtynyt ja vaurioitunut, erityisesti taajamien ja teollisuusalueiden läheisyydessä, kun taas tausta-alueilla lajisto oli runsaampaa. Myös sammal- ja humusnäytteiden kohonneet metallipitoisuudet keskittyivät liikenteen ja teollisuuden vaikutusalueille. Sammalen ja humuksen metallipitoisuudet kuvasivat ilmanlaadun vaihtelua jäkälämuuttujia selkeämmin.

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	14
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

Bioindikaattorien mittaama kuormitus heijastaa sekä paikallisia päästöjä että laajempaa alueellista taustatasoa, johon sisältyy myös mm. kaukokulkeuman ja luontaisten tekijöiden vaikutus. Päästöaineistojen tarkastelu osoitti, että typen oksidien, rikkidioksidin ja hiukkasten kokonaispäästöt ovat vähentyneet tutkimusalueella merkittävästi tarkastelujaksolla 2014–2024, mutta paikalliset lähteet, kuten liikenne, energiantuotanto ja teollisuus, vaikuttavat edelleen ilmanlaatuun yhdessä muiden tekijöiden kanssa.

Kanta- ja Päijät-Hämeen tulokset eivät merkittävästi eroa muualla Suomessa aiemmin tehtyjen vastaavien tutkimusten tuloksista.

Vuonna 2025 sormipaisukarpeen (jäkälä) vauriot ovat kasvaneet edelliseen tutkimukseen verrattuna selvästi. Pistemäisesti pahasti vaurioituneita aloja löytyy myös Tammelan, Forssan, Jokioisten ja Ypäjän alueelta.

Vuonna 2025 sammaleiden sekä kupari- että nikkelipitoisuudet nousivat vuoden 2014 tasosta. Vuonna 2025 kromin keskipitoisuus nousi Kanta Hämeen alueella selkeästi verrattuna vuoden 2014 tasoon. Vanadiinin, lyijyn ja kadmiumin keskipitoisuudet laskivat Kanta- ja Päijät-Hämeen alueella vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2014. Elohopean ja sinkin keskiarvopitoisuus Kanta- ja Päijät-Hämeessä pysyi lähes samalla tasolla.

Humuksen kadmiumpitoisuudessa ei tapahtunut keskimäärin merkittävää muutosta vuosien 2014 ja 2025 välillä. Humusten keskimääräiset kromi-, lyijy, kupari- ja nikkelipitoisuudet sen sijaan laskivat vuosien 2014 ja 2025 välillä. Humusnäytteiden sinkkipitoisuudet ovat keskimäärin kasvaneet vuosien 2014 ja 2025 välillä.

Sormipaisukarpeen vaurioaste oli Forssassa keskimäärin 3,3 (vaihteluväli 2,8–4,0; keskihajonta 0,38), mikä sijoittuu selvästi ja pahasti vaurioituneen välimaastoon. Tervettä sormipaisukarvetta ei havaittu yhdelläkään tutkimusalueella, mutta myöskään kuolleita alueita ei esiintynyt. Vaurioasteen pieni keskihajonta viittaa siihen, että sormipaisukarpeen vaurioituminen oli tutkimusalueella melko tasaista. Jäkälälajien lukumäärä oli Forssassa keskimäärin 4,9 lajia tutkimusala kohden (vaihteluväli 3–7 lajia). Lajimäärä jäi selvästi alle luonnontilaisena pidettävän tason, eikä normaalia jäkälälajistoa (8 lajia) tavattu yhdelläkään tutkimusalueella. Tämä viittaa siihen, että Forssan jäkälälajisto on tutkimuksen perusteella köyhtynyt. Ilmanpuhtausindeksin keskiarvo Forssassa oli 1,8, jonka perusteella jäkälälajisto oli köyhtynyt, mutta tutkimusaloilla esiintyi jonkin verran vaihtelua ilmanpuhtausindeksin arvoissa. Jätteenkäsittely-, energiantuotanto- ja teollisuuslaitokset sekä asutus selittänevät jäkälälajiston suurimpia muutoksia

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	15
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

Bioindikaattoritutkimusta suositellaan jatkettavaksi noin 10 vuoden välein ja neulaset suositellaan sisällytettäväksi tutkimukseen. Mahdollisuuksien mukaan sammal-, humus- ja neulasalojen määrää olisi hyvä lisätä katvealueille, jotta tutkimusdataa saataisiin tutkimusalueelta kattavammin ja alueellista vaihtelua olisi luotettavampaa arvioida.

Tutkimusraportti on luettavissa osoitteessa:
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-428-014-3>

Esittelijä	Ympäristöpäällikkö
Päätösehdotus	Ympäristölupautakunta merkitsee Kanta- ja Päijät-Hämeen ilmanlaadun bioindikaattoritutkimuksen 2025–2026 tiedoksi.
Päätös	

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	16
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

42

Ympäristöluvan muutos; Forssan Ympäristöurakointi Oy, jätteen ammattimainen käsittely kiinteistöillä 61-14-531-5 ja 61-14-531-6

529/11.01.00.00/2020

YMPLA 25.08.2026

Valmistelija Ympäristötarkastaja Henna Pirhonen,
p. 0403566433 tai henna.pirhonen@forssa.fi

Forssan Ympäristöurakointi Oy hakee muutosta voimassa olevaan ympäristölupaan, joka koskee jätteen ammattimaista käsittelyä ja hyödyntämistä sekä kiviaineksen murskausta kiinteistöillä 61-14-531-5 ja 61-14-531-6, osoitteessa Kiimassuontie 131-133, 30100 Forssa.

Kyseessä on olemassa olevan jätteen käsittelylaitoksen toiminnan muutos (YSL 89 §) toiminta-alueelle rakennettavan kentän toteuttamiselle asetetun määräajan pidentämiseksi viidellä (5) vuodella sekä hyväksynnän hakeminen tuhkien käsittelymenetelmien muutokselle.

Hakemus on tullut vireille 25.5.2026.

Päätösehdotukseks on laadittu toimituskirja, joka on liitteenä.

Esittelijä Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus Ympäristölupautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan toimituskirjan mukaisen päätöksen ja muuttaa Forssan Ympäristöurakointi Oy:lle 18.8.2020 § 46 myönnetyn ympäristöluvan lupamääräyksiä 3, 4 ja 15.

Päätös

Liitteet

- liite-§42-ymplupa-FYU-pispanmäki-muutos

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	17
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

43

Viranhaltijapäätökset

105/00.02.07/2026

YMPLA 25.08.2026

Ympäristölupautakunnalle on toimitettu kuntalain 92 §:n sekä hallintosäännön 44 §:n mukaisesti mahdollista otto-oikeuden käyttämistä varten alla luetellut viranhaltijoiden päätökset, joista julkiset ovat nähtävillä kaupungin verkkosivuilla.

Kuntalain mukaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa

1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;

Viranhaltijoiden päätökset ajalta 1.6.2026 – 16.8.2026

myönnetyt luvat:

Johtava rakennustarkastaja	§ 28 - 40
Rakennustarkastaja	§ -
Tarkastusinsinööri	§ -

muut päätökset:

Johtava rakennustarkastaja	§ -
Ympäristöpäällikkö	§ -
Ympäristötarkastaja	§ 3

Päätösraportit viranhaltijoiden päätöksistä ovat esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Ympäristölupautakunta merkitsee yllä olevat päätökset tiedoksi ja päättää, ettei se käytä otto-oikeutta otto-oikeuden alaisiin päätöksiin.

Päätös

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	18
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

44

Ilmoitusasiat; ympäristölupautakunta 25.8.2026

103/00.02.07/2026

YMPLA 25.08.2026

Ympäristölupautakunnalle esitetään tiedoksi seuraavat ilmoitusluonteiset asiat:

1. Ympäristö- ja/tai maa-aineslupan mukainen vuosiraportti 2025:
 - a) Vähä-Pietilä-Kurppa Sanna, eläinsuoja, Dnro 337/11.01.00.00/2021
 - b) Pantex-Pesu Oy, pesula, Dnro 616/11.01.00.00/2020
 - c) Asfaltti Alfa Oy, asfalttiasema, Dnro 119/11.01.00.00/2021
 - d) Forssan Ympäristöurakointi Oy, Lavossuon maankaatopaikka, Dnro 441/11.01.00.00/2023
 - e) Forssan Ympäristöurakointi Oy, Lavossuon maa-ainestenottoalue, Dnro 298/10.03.00.04/2023
 - f) Forssan Ympäristöurakointi Oy, lietteen ja betonin käsittely, Dnro 161/11.01.00.00/2021
 - g) Forssan Ympäristöurakointi Oy, tuhkan ja puujätteen käsittely, Dnro 529/11.01.00.00/2020
2. Ympäristöluvan määräaikaistarkastus 27.5.2026, tarkastusmuistio Timo Norri, Dnro 173/11.01.00.00/2021
3. LVV 25.5.2026: Vastaus ilmoitukseen pintavedenotosta kasteluun. Dnro 290/11.01.00.00/2021
4. Kaupunginvaltuuston päätös 18.5.2026 § 31 valtuustoaloitteesta malminetsintäluvan vaatimisesta malminetsintään kaupungin mailla. Dnro 194/10.01.01/2025
5. Neova Oy, Letonsuon turvetuotantoalueen vesistötarkkailu 2025. Dnro 325/11.01.00.00/2021
6. Tukes päätös 17.6.2026: Asfaltti Alfa Oy Netekaasulaitteiston rakentaminen asfalttiasemalle. Dnro 203/11.01.00.00/2026
7. LVV: Tarkastuskertomus Suomen Materiaalikierrätys Oy Kuhalan hyötykäyttölaitos 7.5.2026. Dnro 92/11.01.00.00/2021
8. Iris Ympäristö Oy, Ympäristöluvan määräaikaistarkastus 17.6.2026, kattohuopajätteen käsittely, Dnro

Forssan kaupunki	ESITYSLISTA	6/2026	19
------------------	-------------	--------	----

Ympäristölupautakunta	25.08.2026
-----------------------	------------

400/11.01.00.00/2020

9. Forssan Ympäristöurakointi Oy, Lavossuon maankaatopaikan aloituskatselmuksen 11.3.2026 muistio, Dnro 441/11.01.00.00/2023
10. Forssan Ympäristöurakointi Oy, Lavossuon maa-ainestenottoalueen määräaikaistarkastuksen 11.3.2026 muistio, Dnro 441/11.01.00.00/2023
11. Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) 9 §:n mukaisen ilmoituksen lannan tai lannoitevalmisteen aumavarastoinnista on toimittanut: Dnro 81/11.03.05.00/2026
- Rämö Timo, 6.7.2026
12. Kanta-Hämeen pelastuslaitoksen tarkastuspöytäkirja 4.8.2026 vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä tai varastoinnista; Fingrid Oyj.
13. Suomen ympäristökeskuksen päätös 3.7.2026 kansainvälisestä jätteensiirrosta: Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy vie muovijätettä (EU48) Suomesta Envor Processing Oy:n Forssan laitoksesta Ruotsiin hyödynnettäväksi Reviva Plastics AB:n Korsbergan laitokseen. Dnro 160/11.01.00.00/2021.
14. Roskaantunut kiinteistö 61-410-1-236 ja 61-410-1-290, muistio. Dnro 360/11.01.04.00/2026.
15. Envitech-alueen yhteistarkkailuraportti 2025. Dnro 109/11.01.00.00/2022

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Ympäristölupautakunta

1. merkitsee edellä mainitut asiakirjat tiedoksi ja
2. tyytyy muiden viranomaisten päätöksiin.

Päätös